

Sygn. akt I C 203/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Ewa Karwowska

Protokolant st. sekr. sąd. Danuta Szpanowska- Bartkowska

po rozpoznaniu w dniu 13.05.2013 r. w Gdańsku

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) SA w W.

przeciwko M. K.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanej M. K. na rzecz powoda Towarzystwa (...) SA w W. kwotę 114 377,06zł (sto czternaście tysięcy trzysta siedemdziesiąt siedem złotych 06/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 19.10.2012r. do dnia zapłaty.

II. Oddala powództwo w pozostałej części.

III. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 9 336zł (dziewięć tysięcy trzysta trzydzieści sześć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 203/13

UZASADNIENIE

Powód Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł pozew o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, aby pozwana M. K. zapłaciła na rzecz powoda kwotę 114.377,06 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 lipca 2012 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego w wysokości 7.200,- zł.

Uzasadniając roszczenie wskazał, iż dochodzona kwota stanowi odszkodowanie, jakie powód uiszczył na rzecz (...) Banku Spółki Akcyjnej we W., w związku ze szkodą, jaką ten bank odniósł w wyniku nieterminowej spłaty kredytu przez pozwaną (wynikającego z umowy z dnia 19 maja 2011 r.). W oparciu o treść art. 828 § 1 k.c. powód - jako ubezpieczyciel - z dniem zapłaty na rzecz banku odszkodowania nabył z mocy prawa roszczenie ubezpieczającego przeciwko pozwanej z tytułu szkody, do wysokości zapłaconej kwoty. Pomimo zwrócenia się do pozwanej o zapłaty należnej kwoty z tytułu likwidacji szkody, nie została ona jednak uiszczona do chwili wniesienia pozwu.

Jednocześnie na podstawie art. 481 § 1 k.c. powód domagał się także od pozwanej zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie kwoty 114.377,06 zł od dnia 11 lipca 2012 r. do dnia zapłaty.

W dniu 14 stycznia 2013 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie sygn. akt I Nc 523/12 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnym z żądaniem pozwu.

Od powyższego orzeczenia pozwana M. K. wniosła sprzeciw. Wskazała, iż aktualnie jest w trakcie restrukturyzacji kredytu zaciągniętego przez nią w E. i zamierza spłacać kredyt.

W odpowiedzi na sprzeciw powód wskazał, iż podtrzymuje w całości dotychczasowe roszczenie. Okoliczność, iż pozwana prowadzi negocjacje z poszkodowanym co do dalszej spłaty kredytu nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, bowiem negocjacje nie dotyczą kwoty wpłaconej przez powoda tytułem odszkodowania. W związku z postawieniem spłaty całego kredytu w stan wymagalności, (...)Bank S.A. wystąpił do powoda o wypłatę odszkodowania z tytułu ubezpieczenia niskiego wkładu. Z chwilą dokonania tej wpłaty powód wstąpił z mocy prawa w sytuację prawną poszkodowanego, w związku z czym skutecznie nabył wierzycelność o zapłatę dochodzonej kwoty.

Co istotne powód nie wypłacił poszkodowanemu bankowi całej kwoty niespłaconego, wymagalnego kredytu, lecz jedynie kwotę kredytowanego brakującego wkładu własnego podlegającego ubezpieczeniu, tj. 109.000,- zł (§ 1 ust. 3 pkt 10 umowy kredytu) wraz z ratami, odsetkami, wymagalnymi opłatami i prowizjami (§ 1 pkt 15 umowy generalnej). Łącznie zatem odszkodowanie wyniosło 114.377,06 zł. O zapłatę reszty niespłaconego kredytu w dalszym ciągu roszczenie przysługuje bankowi. Negocjacje, na które powołuje się zatem pozwana dotyczą pozostałej do zapłaty po wypłaceniu odszkodowania przez powoda części kredytu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 maja 2011 r. (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą we W. zawarł umowę kredytu hipotecznego nr (...) z pozwaną M. K. w wysokości 574.868,08 zł. Kwota wkładu własnego podlegającego ubezpieczeniu wynosiła 109.000,- zł.

Okoliczność bezsporna

Zgodnie z § 5 umowy niski wkład kredytu podlegał ubezpieczeniu przez Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna we W. na podstawie umowy generalnej ubezpieczenia zapłaty brakującego wkładu własnego w kredytach hipotecznych na cele mieszkaniowe udzielanych przez (...) Bank S.A. nr (...)

Okoliczność bezsporna

W związku z nieuregulowaniem zaległości wynikających z umowy kredytu hipotecznego z dnia 19 maja 2011 r. (...) Bank S.A. wypowiedział pozwanej w dniu 24 stycznia 2012 r. umowę kredytu hipotecznego.

Okoliczność bezsporna

Na podstawie umowy ubezpieczenia niskiego wkładu, (...) Bank S.A. zażądał od powoda wpłaty odszkodowania. W wykonaniu powyższego zobowiązania Towarzystwo (...) S.A. we W. wydał w dniu 10 lipca 2012 r. decyzję o wypłacie odszkodowania poszkodowanemu bankowi w wysokości 114.377,06 zł i polecił przekazanie mu tej kwoty.

Okoliczność bezsporna

W dniu 3 października 2012 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty wpłaconej bankowi tytułem likwidacji szkody w terminie 7 dni, od chwili doręczenia zobowiązania, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Wezwanie zostało wysłane pocztą pozwanej w dniu 8.10.2012 r. Pozwana nie uiszczyła jednakże wskazanej kwoty w wyznaczonym terminie.

Okoliczność bezsporna

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie stan faktyczny pozostawał między stronami bezsporny. Sąd ustalił go w oparciu o przedłożone przez strony dokumenty w postaci umowy kredytu hipotecznego z dnia 19.05.2011 r., umowy generalnej ubezpieczenia

zapłaty brakującego wkładu własnego w kredytach hipotecznych na cele mieszkaniowe udzielanych przez (...)Bank S.A. we W., wezwania do zapłaty skierowanych przez bank do pozwanej, wezwania banku do zapłaty odszkodowania przez powoda, wypowiedzenia umowy kredytu hipotecznego przez bank, decyzji powoda o przyznaniu bankowi odszkodowania z dnia 10 lipca 2012 r., oświadczeniu banku o przyjęciu kwoty odszkodowania, wezwania powoda z dnia 3 października 2012 r. skierowanego do pozwanej o zapłatę kwoty wypłaconej bankowi z tytułu likwidacji szkody wraz z potwierdzeniem nadania. Ich prawdziwość i autentyczność nie była przez żadną ze stron kwestionowana i nie budziła uzasadnionych wątpliwości Sądu.

W ocenie Sądu, powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Powód, opierając swoje roszczenie na art. 828 § 1 k.c. domagał się od pozwanej M. K. zapłaty kwoty 114.377,06 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 lipca 2012 r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania, jakie powód uiszczył na rzecz (...)Banku Spółki Akcyjnej we W., w związku ze szkodą, jaką ten bank odniósł w wyniku nieregularnej spłaty przez pozwaną kredytu hipotecznego na cele mieszkaniowe wynikającego z umowy z dnia 19 maja 2011 r.

Zgodnie ze wskazanym wyżej przepisem 828 § 1 k.c. jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli ubezpieczyciel pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem ubezpieczyciela. Nie przechodzą na ubezpieczyciela roszczenia ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie (§ 2).

Jak słusznie wskazywała strona powodowa, powyższy przepis zawiera szczególną regulację regresu ubezpieczeniowego, będącego jedną z postaci wstąpienia w prawa zaspokojonego wierzyciela, o których mowa w art. 518 § 1 pkt. 4 k.c. Stosownie do uregulowań zawartych w art. 828 § 1 k.c. ubezpieczyciel nabywa to samo roszczenie, które przysługiwało ubezpieczonemu przez sam fakt zapłaty odszkodowania. Z tym samym momentem traci je ubezpieczający, a ubezpieczyciel nabywa wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty w rozumieniu art. 518 k.c. (H. Ciepła, T. Żyznowski, glosa do wyroku Sądu Wojewódzkiego w Siedlcach z 25 lutego 1993 r., I Cr 68/93, OSP 1994, z. 2, poz. 30). Dla powstania roszczenia regresowego ubezpieczyciela (art. 828 § 1 k.c.) konieczne jest istnienie stosunku zobowiązaniowego pomiędzy poszkodowanym (ubezpieczającym) a odpowiedzialnym za szkodę. Oznacza to, że wierzytelność nabyta przez ubezpieczyciela jest, co do natury, tą samą, jaką w stosunku do osoby odpowiedzialnej za szkodę miał ubezpieczający.

W niniejszej sprawie bezspornym pozostawał fakt, iż pozwana M. K. związana była z (...) Bankiem S.A. we W. umową z dnia 19 maja 2011 r. kredytu hipotecznego na cele mieszkaniowe nr (...) Nie budziła także wątpliwości okoliczność, iż powód Towarzystwo (...) S.A. w W. w dniu 10 lipca 2012 r. podjął decyzję w przedmiocie wpłaty na rzecz banku kwoty 114.377,06 zł tytułem odszkodowania za nieterminową spłatę przez pozwaną wskazanego wyżej kredytu i polecił wypłatę wskazanej kwoty.

W świetle powyższych przepisów nie budzi wątpliwości, iż powód z chwilą dokonania wpłaty odszkodowania na rzecz (...) Banku S.A. we W. skutecznie wstąpił w prawa wierzyciela co do kwoty uiszczonej w ramach likwidacji szkody. Przysługuje mu zatem roszczenie do domagania od osoby odpowiedzialnej za szkodę świadczenia zwrotnego w granicach wypłaconego odszkodowania, tj. do wysokości 114.377,06 zł.

Jakkolwiek pozwana wskazywała, iż aktualnie jest w trakcie restrukturyzacji kredytu zaciągniętego przez nią w (...) Banku i zamierza spłacać kredyt, to jednak wskazać należy, iż okoliczność ta pozostaje w niniejszej sprawie bez znaczenia. Powód nie wypłacił bowiem poszkodowanemu bankowi całej kwoty niespłaconego, wymagalnego kredytu, lecz jedynie kwotę kredytowanego brakującego wkładu własnego podlegającego ubezpieczeniu, tj. 109.000,- zł (§ 1 ust. 3 pkt 10 umowy kredytu) wraz z ratami, odsetkami, wymagalnymi opłatami i prowizjami (§ 1 pkt 15 umowy generalnej). Łącznie zatem odszkodowanie wyniosło 14.377,06 zł. O zapłatę reszty niespłaconego kredytu w dalszym

ciągu roszczenie przysługuje bankowi. Negocjacje, na które powołuje się zatem pozwana dotyczą, pozostałej do zapłaty po wypłaceniu odszkodowania przez powoda części kredytu.

Przechodząc do oceny żądania w zakresie odsetek, Sąd miał na uwadze art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Co istotne, pojęcie opóźnienia w zapłacie dłużnej sumy wiąże się z terminem spełnienia świadczenia (wyrok SN z 24 lipca 2008 r., IV CSK 151/08, LEX nr 483309). Chwilę, w której dłużnik dopuszcza się opóźnienia, określić należy na podstawie art. 476 k.c. Przepis ten wskazuje na obiektywny stan faktyczny, który jest podstawą postawienia dłużnikowi zarzutu nieterminowego wykonania zobowiązania. Chwila, o której mowa, jest odmiennie ustalana w zależności od tego, czy dłużnik jest zobowiązany do świadczenia terminowego czy do świadczenia bezterminowego. Zgodnie ze wskazanym art. 476 k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Nie dotyczy to wypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Co istotne, w niniejszej sprawie powód stał się wierzycielem pozwanej z chwilą dokonania zapłaty na rzecz banku odszkodowania zgodnie z poleceniem przelewu z dnia 10 lipca 2012 r. W konsekwencji o opóźnieniu w zapłacie pozwanej w stosunku do Towarzystwa (...) S.A. w W. można mówić dopiero po dokonanych przez niego wezwaniu zapłaty z dnia 3 października 2012 r. kwoty 114.377,06 zł. Jak wynika z załączonego do akt potwierdzenia nadania, wskazane wezwanie zostało wysłane do M. K. w dniu 8 października 2012 r. Mając zatem na uwadze, iż - przy uwzględnieniu długości obiegu poczty - pozwana otrzymała powyższe pismo w dniu 11 października 2012 r., a wyznaczony w nim 7 termin do wykonania zobowiązania upłynął bezskutecznie w dniu 18 października 2012 r. - od dnia następnego należne są odsetki za opóźnienie pozwanej w stosunku do nowego wierzyciela.

W tej sytuacji Sąd uznał, iż żądanie powoda nie zasługuje na uwzględnienie w zakresie odsetek ustawowych od kwoty 114.377,06 zł, których domagał się od dnia 11 lipca 2012 r. do dnia zapłaty. W związku z powyższym Sąd na podstawie art. 828 § 1 k.c. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 114.377,06 zł wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia 19 października 2012 r. do dnia zapłaty, o czym orzekł w punkcie pierwszym orzeczenia.

W pozostałym zakresie powództwo na podstawie art. 481 § 1 k.c. stosowanego a contrario podlegało oddaleniu jako bezzasadne, o czym orzeczono w punkcie drugim orzeczenia.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c., 99 k.p.c. i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. nr 163 poz.1349) zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, zasądzając od pozwanej na rzecz powoda kwotę 9.336,- zł, na którą składały się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3.600,- zł, 17,- zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa oraz 5.719,- zł tytułem poniesionej opłaty od pozwu.